

Zeszyt 211 (T. 51/4)

Ukazał się we wrześniu 2017 roku.

Obejmuje hasła *Święcicki Wojciech (dokończenie) – Świrski Krik*

Znajduje się w nim szczególnie dużo postaci ze średniowiecza, z reguły o imionach i nazwiskach: Świętobor, Świętopełk, Świętosław, Świnka, Śwircz i Świrski. Najstarszym z nich jest książę pomorski Świętobor, żyjący na przełomie XI i XII wieku. Inna postać z XII wieku to m. in. komes krakowski Świętosław. Obszerny biogram otrzymał namiestnik książąt polskich, książę gdański i pomorski Świętopełk (zm. 1266), zwany czasem Wielkim. Zaskakujący jest życiorys Świętosława z Wąsoszy, wojewody tczewskiego, który w r. 1339, na procesie warszawskim z Krzyżakami, wykazał się znakomitą pamięcią sięgającą dziejów Pomorza w XIII wieku. Zwraca też uwagę Świętosław zwany Milczącym (zm. po 1493), krakowski asceta i bibliofil, oraz Piotr Śwircz (zm. 1458-1476), chorąży kamieniecki. Przedstawiamy jednego z pierwszych w Polsce poetów łacińskich, Adama Świnkę z Zielonej (zm. 1433), sekretarza Władysława Jagiełły. Wyjątkowe miejsce zajmuje Świętosława (Svatava, zm. 1126), polska księżniczka, wydana za księcia czeskiego Wratysława II i razem z nim koronowana w Pradze w r. 1085 jako pierwsza w dziejach królowa Czech. W gronie pisarzy znajdujemy Aleksandra Świętochowskiego (1849-1938), publicystę, dramaturga i prozaika, przywódcę warszawskiego pozytywizmu. Jest tu także obecny jego syn, Ryszard Świętochowski (1882-1941), fizyk i polityk, bliski współpracownik gen. Władysława Sikorskiego. Nie był z oboma spokrewniony Zbigniew Świętochowski (1905-1970), spiker Polskiego Radia, który 1 września 1939 o godz. 6.30 poinformował o wkroczeniu do Polski armii niemieckiej. W gronie postaci XVIII-wiecznych zwraca uwagę Józef Świętorzecki (1749-1796?), poeta, tłumacz i radykalny działacz polityczny. Do historii XIX-wiecznej odnosi się biogram Zenona Świętosławskiego (1811-1875), przywódcy emigracyjnych Gromad Ludu Polskiego w Anglii. Nauki ścisłe reprezentuje Wojciech Świętosłowski (1881-1968), światowej sławy chemik, w Polsce sanacyjnej minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego, a nauki humanistyczne - Stanisław Świrko (1911-1992), historyk literatury i folklorysta. Widzimy przedstawicieli rodu litewskich kniaziów Świrskich, którego protoplastą był Krik Świrski (zm. 1445), a z którego wywiódł się m. in. Czesław Świrski (1884-1973), bojowiec socjalistyczny, adiutant Józefa Piłsudskiego. Nie wiadomo natomiast, czy takie koneksje rodzinne miał również siostrzeniec Marii Konopnickiej Jerzy Świrski (1882-1959), wiceadmirał, zmarły na emigracji w Wielkiej Brytanii.

Życiorysy zamieszczone w zeszycie 211 PSB:

Święcicki Wojciech (dokończenie)

Święcicki Stefan Zygmunt (1836-1910), lekarz, filantrop

Święcki Antoni Julian (1913-1989), inżynier rolnik

Święcki Jeremi (1913-1991), lekarz onkolog

Święcki Tomasz Ignacy (1774-1837), prawnik, historyk

Święcki Wojciech (1826-1873), rzeźbiarz

Święcki Zbigniew (1921-2000), inżynier chemik

Święsław ze Świeszkowic (zm. 1374), kanonik i oficjał krakowski

Świąszkowski Marek (1907-1995), działacz harcerski
Świętecki Jakub (1591-1663), jezuita, matematyk
Świętek (1. poł. XIV w.), żupnik i celnik krakowski
Świętobor (XI/XII w.), książę pomorski
Świętochna z Brzeźna i Grabia (zm. po 4 VI 1437), kasztelanowa kruszwicka
Świętochowski Aleksander (1849-1938), przywódca pozytywizmu warszawskiego
Świętochowski Bolesław (1895-1975), agrotechnik
Świętochowski Robert Maria (1907-1978), dominikanin, historyk
Świętochowski Ryszard (1882-1941), fizyk, działacz polityczny
Świętochowski Stanisław (1879-1958), organizator przemysłu górniczego
Świętochowski Zbigniew (1905-1970), spiker Polskiego Radia
Świętopełk (pocz. XII w.), książę pomorski
Świętopełk (zm. 1266), książę gdański i pomorski
Świętopełk z Irządź (zm. między 1312 a 1316), wojewoda krakowski i łęczycki
Świętopełk z Irządź (zm. między 1390 a 1391), wojewoda sieradzki
Świętopełk z Radolina (zm. 1409), cześnik kaliski
Świętopełk z Zadusznik (zm. 1428), kantor krakowski, kanclerz gnieźnieński
Świętorzecki Antoni (ok. 1719/20-1799?), pisarz ziemski miński
Świętorzecki Apolinary (1835-1915), powstaniec styczniowy, zesłaniec
Świętorzecki Bolesław (1831-1888), powstaniec styczniowy, działacz emigracyjny
Świętorzecki Józef (1749-1796?), poeta, tłumacz, działacz polityczny
Świętorzecki Józef Zachariasz (1876-1936), generał brygady Wojska Polskiego
Świętorzecki Mieczysław (1814 lub 1815-1862), marszałek powiatu sienieńskiego
Świętorzecki Stefan Rodryg (1823-1909), urzędnik, powstaniec styczniowy, zesłaniec
Świętosław (ok. 1115-1176?), komes krakowski
Świętosław (zm. po 1279), wojski spycimierski, sędzia sieradzki
Świętosław (zm. w lub po 1384), podskarbi królewski
Świętosław (zm. 1390), benedyktyn, opat klasztoru w Sieciechowie
Świętosław (zm. ok. 1410), biskup łucki
Świętosław (zm. 1434), ostatni znany kasztelan karzecki
Świętosław zw. Milczący (zm. po 1493), asceta, bibliofil
Świętosław z Brzezia (zm. po 1258), łowczy kujawski
Świętosław Litwos z Businy i Kazanowa (zm. m. 1430 a 1436), wielkorządca krakowski
Świętosław z Szańca (zm. 1388), doktor prawa kanonicznego
Świętosław z Szubina, Grodziska i Ruśca (zm. 1403?), podkomorzy poznański, Świętosław ze Świdra i Łukowa (zm. m. 1443 a 1447), pierwszy sędzia ziemski łukowski
Świętosław z Wąsoszy (zm. m. 1339 a 1347), wojewoda tczewski, rycerz pasowany
Świętosław z Wilkowa (XIV w.), kopista, zapewne iluminator
Świętosław z Wojcieszyna (zm. po 1473), dziekan kolegiaty warszawskiej
Świętosław z Wrzący (zm. 1471), wikariusz generalny i oficjał wrocławski
Świętosław Szczenię z Zawady (ok. 1370 - m. 1432 a 1435), podsędek sieradzki
Świętosława (zm. 1126), księżniczka polska, królowa Czech
Świętosławski Aleksander (1810-1835), powstaniec listopadowy, emigrant
Świętosławski Jan (zm. 1619), podkomorzy przemyski, referendarz koronny
Świętosławski Wojciech (ok. 1742-1811?), konfederat barski, targowiczanie
Świętosławski Wojciech (1881-1968), fizykochemik, minister
Świętosławski Zenon (1811-1875), przywódca Gromad Ludu Polskiego
Świnarski Stanisław (1900-1961), inżynier fortyfikacji
Świniarski Alojzy (1871-1935), stolarz, działacz związkowy
Świniarski Michał (1740-1793), prawnik, publicysta, polityk

Świniarski Szczepan (1769-1838), postaniec kościuszkowski
Świniuski Michajło (zm. 1545), pisarz nadworny Zygmunta Starego
Świnka Adam (zm. 1399?), kasztelan sieradzki
Świnka Adam z Zielonej (zm. m. 1428 a 1429), kasztelan rypiński i dobrzyński
Świnka Adam z Zielonej (zm. 1433), sekretarz Władysława Jagiełły, poeta
Świnka Bogusław (zm. 1435), wikariusz generalny warszawski i wrocławski
Świnka Jakub ze Strzyg (zm. m. 1451 a 1452), rycerz pasowany, kasztelan rypiński
Świnka Jan z Pomorzana (zm. 1476), podstoli i chorąży lwowski
Świostek (Róg-Świostek) Mieczysław (1919-2000), działacz ludowy i komunistyczny
Śwircz Adam zw. Jarosz z Husiatyna (zm.ok. 1518), chorąży kamieniecki
Śwircz Andrzej z Nowodworu (zm. 1510), podkomorzy kamieniecki
Śwircz Mikołaj Biedrzych (zm. m. 1492 a 1496), kasztelan kamieniecki
Śwircz Piotr Adamkowicz (zm. ok. 1467), chorąży kamieniecki
Świrczyński Antoni (1670-1727), jezuita, autor dzieł teologicznych
Świrenkowicz Bartłomiej (ok.1433-1482), biskup miednicki
Świrko Stanisław (1911-1992), historyk literatury, folklorysta
Świrkowski Edward (1915-1999), inżynier elektryk
Świrkowski Romuald (1886-1942), ksiądz, działacz społeczny
Świrski Aleksander (1587-1655), bernardyn, prowincjał prowincji ruskiej
Świrski Andrzej (zm. przed 1492), książ litewski
Świrski Andrzej (zm. 1508), książ litewski, kanonik wileński
Świrski Czesław (1884-1973), bojowiec socjalistyczny, adiutant Naczelnika Państwa
Świrski Gabriel (ok.1550- po 1593), tłumacz „Georgik” Wergiliusza
Świrski Ignacy (1885-1968), biskup siedlecki
Świrski Jakub (ok.1535-1585), marszałek hospodarski
Świrski Jan (zm. 1594), mostowniczy połocki, dzierżawca mejszagolski
Świrski Jerzy (1882-1959), wiceadmirał
Świrski Jerzy (1903-1980), działacz ludowy
Świrski Józef (1794-1854), minister spraw wewnętrznych Rządu Narodowego w r. 1831
Świrski Krik (zm. 1447), książ litewski